

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/109/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119200404
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1119200404.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: D. R., M.. XX.XX.XXXX, Š. XX, B., proti žalovanému: Ú. U., P. F. J. D., Š. X, Q., o žalobe, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č.k. 14C/2/2019-86 z 24.3.2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie odmietol žalobu žalobcu doručенú súdu dňa 9.1.2019. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žaloba nespĺňa náležitosti uvedené v ustanovení § 127 ods. 1 a § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože v nej nebol riadne označený žalobca, žalovaný a nebolo z nej zrejmé čoho sa žalobca domáha a preto uznesením č.k. 14C/2/2019-76 zo 6.3.2019 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia písomne odstránil vady žaloby so súčasným poučením o tom, ako treba opravu vykonať a doplniť, aby mohol súd v konaní pokračovať a tiež s poučením o odmietnutí žaloby v prípade neodstránenia väd. Aj keď na uvedené uznesenie súdu prvej inštancie žalobca reagoval oznámením, že v predmetnej veci podal žiadosť o právnu pomoc Centru právnej pomoci v Košiciach a súčasne požiadal aj o predĺženie lehoty, ktoré podanie bolo súdu doručené dňa 18.3.2019, žalobca doposiaľ vady v zmysle výzvy súdu neodstránil. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie, za súčasnej aplikácie ustanovenia § 129 ods. 3 CSP, keď pre nedostatky v žalobe nebolo možné v konaní ďalej pokračovať, žalobu žalobcu odmietol.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadal ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nesie znaky arbitrárneho rozhodnutia, keď tento nezohľadnil všetky faktické súvislosti a napriek podrobnému právnemu odôvodneniu išlo o čisto formalistické riešenie veci, vôbec nezohľadňujúce ustanovenie § 3 ods.

1 Občianskeho zákonníka, zakotvujúce zásadu súdneho výkonu práv v súlade s dobrými mravmi, v ktorej súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 44/2017. Podľa neho bolo zo žaloby zrejmé, že túto by neuplatnil na súde, pokiaľ by jemu a jeho maloletému dieťaťu nebolo marené otcovské rodičovstvo zo strany verejnej správy, pričom podotkol, že v prípade rozhodnutí, ktoré sa týkajú konkrétnych detí, musí rozhodovací proces zahŕňať aj vyhodnotenie možných (negatívnych i pozitívnych) dopadov rozhodnutia na tieto deti; rozhodnutie má byť zároveň v ich najlepšom záujme. Poukázal na to, že nemá žiadne právnické vzdelanie ani právnickú prax, je na invalidnom dôchodku a je držiteľom preukazu ZŤP, je v hmotnej núdzi, a teda si nemôže dovoliť zastúpenie v spore advokátom a o právne poradenstvo a právne zastúpenie nemôže požiadať ani Centrum právnej pomoci v Košiciach (ďalej aj „CPP“), a to z dôvodu nedôvery počas rokov, keď bol zo strany CPP v Košiciach na základe jeho žiadostí úmyselne zavádzaný pri právnom poradenstve a bolo mu špekulatívne a nezákonne zamietané právne zastúpenie v konaniach, čím došlo k zmareniu súdnych konaní a k zmareniu preukazovania podozrenia z porušovania jeho základných práv, ktoré doposiaľ pretrváva, a to práve voči žalovanému

(Ú. U., P. F. J. D. Q.), Ú. U.K., P. F. J. D. B. a Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v jednej a tej istej skutkovej veci (dôkazy označené ako č. 47-49). Táto skutočnosť je podrobne uvedená i v správnej žalobe s doplňujúcimi podnetmi voči CPP a KS KE pod sp. zn. 7S/110/2019, o ktorej súd doposiaľ nezačal vo veci konať. Z dôvodu tohto sporu nemôže požiadať CPP o právnu pomoc a právne zastúpenie, nakoľko by v tomto spore odpadla podstata preukazovania možného ovplyvňovania prideleného advokáta, ktoré sa preukázalo v minulosti v súdnom konaní o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 23P/231/2014 (až do roku 2020). Mal za to, že tento stav, ktorý mu bráni v akomkoľvek uplatnení právneho poradenstva a právneho zastúpenia v CPP, nemôže byť na jeho ťarchu a uviedol, že hoci pracovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny túto situáciu neriešil spravodlivo a vecne, kvalifikovaný súd by mal zodpovedne dospieť k záveru, že bez právneho zastúpenia je žalobca v predmetnej veci úplne bezmocný. Následne by platilo, že mu bude pridelené právne zastúpenie Okresným súdom Bratislava I, a to aj na spísanie úvodnej žaloby v konaní v súlade s čl. 6 Dohovoru tak, aby boli chránené jeho základné práva na spravodlivé súdne konanie. Zároveň s odvolaním požiadal aj o oslobodenie od súdnych poplatkov. K odvolaniu pripojil potvrdenie Sociálnej poisťovne o invalidite a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo dňa 28.1.2020, kópiu preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vystaveného na jeho meno vydaného dňa 26.5.2021, potvrdenie Ú.D. U., P. F. J. D. B.I. zo dňa 20.4.2022 o tom, že žalobca poberá pomoc v hmotnej núdzi, žiadosť o pridelenie právneho zastúpenia zo dňa 20.4.2022 adresovanú Okresnému súdu Bratislava I a kópie jeho podaní na Krajský súd v Košiciach vo veciach vedených pod sp. zn. 10Sa/12/18, sp. zn. 7Sa/15/2020 a sp. zn. 7S/110/2019.

3. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. Podľa ustanovenia § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis.

5. Podľa ustanovenia § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

6. Podľa ustanovenia § 132 ods. 3 CSP žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

7. Podľa ustanovenia § 129 ods. 1 CSP, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

8. Podľa ustanovenia § 129 ods. 2 CSP v uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

9. Podľa ustanovenia § 129 ods. 3 CSP ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

10. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, preskúmal aj podanú žalobu žalobcu v rozsahu potrebnom na zistenie splnenia formálnych a obsahových náležitostí žaloby tak, ako ich ustanovuje § 127 CSP v spojení s § 132 a nasl. CSP, a na základe takto vykonaného prieskumu sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žaloba mala vady, pre ktoré nebolo možné v konaní pokračovať.

11. Základným predpokladom meritórneho prejednania veci je formálne spôsobilá žaloba, ktorá spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti. Žaloba musí obsahovať všeobecné náležitosti podania upravené v ustanovení § 127 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého z nej musí byť nepochybne zrejmé, ktorému súdu je určená, kto ju robí, ktorej veci sa týka, čo sa ňou sleduje a musí byť podpísaná žalobcom. V zmysle ustanovenia § 132 CSP, ktoré upravuje osobitné náležitosti žaloby, musí táto tiež obsahovať označenie strán sporu, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich

preukázanie a žalobný návrh. K žalobe majú byť zo strany žalobcu pripojené dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré žalobca nemôže bez svojej viny pripojiť. Takto ustanovené všeobecné a osobitné náležitosti žaloby musia zo žaloby jednoznačne vyplývať, prípadne majú byť uvedené spôsobom, ktorý umožňuje súdu vyvodiť tieto náležitosti bez akýchkoľvek pochybností z textu žaloby. Pri skúmaní splnenia náležitostí žaloby pritom súd nepostupuje prísne formálne, naopak, v zmysle ustanovení čl. 11 ods. 1 CSP a § 124 ods. 1 CSP hodnotí každé podanie strany podľa jeho obsahu. Absencia niektorej z taxatívne vymedzených náležitostí žaloby, rovnako ako celková nezrozumiteľnosť či neurčitosť žaloby je vadou žaloby. Nezrozumiteľnosťou podania je potrebné rozumieť nedostatok podania, v dôsledku ktorého nie je nepochybne zrejmý jeho obsah, napríklad pre spôsob vyjadrenia náležitostí podania, pre nedokončené vety, pre vnútornú rozpornosť tvrdení obsiahnutých v žalobe, uvádzanie nesúvisiacich či nepodstatných argumentov alebo pre nedostatky v žalobnom návrhu, z ktorého nie je možné nepochybne určiť, akému ohrozenému alebo porušenému právu alebo právom chráneného záujmu žalobcu má byť v súdnom konaní poskytnutá ochrana, alebo nie je možné nepochybne vymedziť predmet konania (o čom má súd konať a rozhodnúť). Neurčitnosťou podania je aj nedostatok, v dôsledku ktorého nie je možné jednoznačne individualizovať predmet sporu, strany sporu alebo právne následky, ktorých sa žalobca podanou žalobou domáha. V prípade, ak sa v podaní vo veci samej vyskytnú vady, súd je povinný ex offio vyzvať podávateľa k odstráneniu vád, a to formou uznesenia, v ktorom uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a taktiež to, ako ho treba doplniť alebo opraviť (§ 129 ods. 2 CSP). Uznesenie musí obsahovať primeranú lehotu na odstránenie vady, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. Pokiaľ podávateľ v stanovenej lehote podanie neopraví alebo nedoplní, je potrebné skúmať, či je alebo nie je možné pre uvedený nedostatok v konaní pokračovať. Ak ide o taký nedostatok, pre ktorý nie je možné v konaní pokračovať a podanie vo veci samej nie je, ani napriek výzve súdu opravené alebo doplnené v stanovenej lehote, súd podanie odmietne.

12. Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby je petit (žalobný návrh). V ňom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok požadovaného rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Keďže ide o návrh výroku súdneho rozhodnutia, zákon kladie na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť, a tým aj vykonateľnosť výrokov rozsudkov. Žalobný petit musí byť presný, určitý a zrozumiteľný, nakoľko súd musí celkom presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, lebo súd nemôže stranám priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Pokiaľ je žalobný petit nesprávny, t.j. vymedzenie práv a im zodpovedajúcich povinností v ňom obsiahnutých je nepresné, neurčité alebo nezrozumiteľné, prevzatie takéhoto petitu do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie bolo nevykonateľné. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať žalobcom zamýšľané účinky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.5.2012, sp. zn. 7 Cdo 122/2011). Pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností predstavuje samotný základ žaloby, a preto tvrdenia, z ktorých má vyplývať oprávnenosť uplatneného nároku, majú byť jednoznačné a konkrétne, aby nemohlo dôjsť k zámene s iným skutkom. Je tak potrebné uviesť tie skutočnosti, ktorými žalobca opíše skutok, na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, a to v rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu.

13. Odvolací súd preskúmaním podania žalobcu zo dňa 2.1.2019 dospel zhodne so súdom prvej inštancie k názoru, že toto podanie, podľa obsahu predstavujúce žalobu, neobsahuje zákonné náležitosti podľa ustanovení § 127 a § 132 CSP. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď žalobcu uznesením č.k. 14C/2/2019-76 zo 6.3.2019, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 13.3.2019, vyzval v lehote 10 dní odo dňa jeho doručenia na písomné odstránenie vád žaloby tak, že riadne označí žalobcu a žalovaného, aby označenie žalobcu obsahovalo dátum narodenia alebo iný identifikačný údaj a označenie žalovaného identifikačné číslo organizácie, ak jej bolo pridelené, ďalej, aby jasne, stručne a zrozumiteľne uviedol, aký konkrétny nárok si uplatňuje a čoho sa domáha (petit žaloby), pričom v prípade, ak požaduje náhradu nemajetkovej ujmy, túto je potrebné vyčíslit'. Zároveň ho v tomto uznesení oboznámil, že ako súd prvej inštancie nerozhoduje nálezom a nie je ani oprávnený rozhodovať o tom, či v konaniach vedených na Okresných súdoch Košice I a II boli porušené jeho procesné práva, nakoľko o tomto je oprávnený rozhodovať odvolací súd a tiež ho poučil o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Výzva súdu na odstránenie vád podania v zmysle § 129 CSP musí obsahovať údaje o tom, v čom je podanie neúplné, nezrozumiteľné alebo neurčité, prípadne, akým iným nedostatkom podanie trpí, poučenie o tom, ako je potrebné opravu alebo doplnenie vykonať, určenie lehoty na odstránenie vád podania a napokon i poučenie o tom, že pokiaľ podanie nebude včas opravené alebo doplnené, súd

podanie odmietne. Preskúmaním predmetnej výzvy súdu prvej inštancie na odstránenie väd podania dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie žalobcu vyzval na odstránenie väd podania v súlade s ustanovením § 129 CSP, keď uvedené neurobil len formálnym spôsobom, ale i konkretizoval, v čom videl nedostatky žaloby žalobcu.

14. Aj keď žalobca reagoval na uvedené uznesenie súdu prvej inštancie podaním zo dňa 14.3.2019, v ktorom uviedol, že na odporúčanie súdu zo 6.3.2019 podal dňa 14.3.2019 žiadosť o právnu pomoc v K. U. U. F. B. a ako prílohu k podaniu pripojil žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie z dôvodu potreby právneho zastúpenia; uvedeným neodstránil nedostatky žaloby vytýkané mu súdom prvej inštancie, keď táto naďalej neobsahuje riadne označenie žalovaného a ani konkrétny nárok, ktorého sa žalobca domáha, a teda žalobný návrh.

15. Žalobca zároveň v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé napraviť nedostatky mu vytýkané súdom prvej inštancie. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že okrem prípadov podľa § 90 CSP a § 429 ods. 1 CSP, v ktorých strana musí byť povinne zastúpená advokátom, platí, že strana je oprávnená dať sa v konaní zastupovať, nie však povinná. Zastúpenie tak vo všeobecnosti nie je procesnou podmienkou a súd môže vo veci konať a rozhodnúť, aj keď strana nie je v konaní zastúpená; uvedené neplatí len v prípade povinného zastúpenia, kedy ide o riadnu procesnú podmienku, splnenie ktorej musí súd vždy vyžadovať. Je tiež potrebné konštatovať, že nakoľko žalobca doručil žalobu súdu dňa 9.1.2019 a súd prvej inštancie rozhodol o odmietnutí jeho žaloby dňa 24.3.2022, a teda po márnom uplynutí lehoty poskytnutej žalobcovi na opravu, resp. doplnenie žaloby uznesením zo 6.3.2019, žalobca mal dostatok času na to, aby sa dal v konaní právne zastúpiť a prípadné nedostatky žaloby dodatočne (v súlade s § 129 ods. 4 CSP) odstrániť; zároveň samotná skutočnosť, že žalobca v konaní nie je právne zastúpený, nie je prekážkou rozhodnutia o odmietnutí jeho žaloby.

16. Odvolací súd tak po preskúmaní žaloby z hľadiska naplnenia formálnych a obsahových náležitostí dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, že táto nie je úplná a zrozumiteľná, keď v žalobe žalobcu obsiahnuté opísanie rozhodujúcich skutočností nezakladalo dostatočný podklad pre vymedzenie skutkového a právneho základu sporu a jeho žaloba ani po jej doplnení naďalej neobsahuje riadne označenie žalovaného a ani jasný, zrozumiteľný a materiálne vykonateľný žalobný návrh; trpí tak takou vadou, pre ktorú v konaní nebolo možné pokračovať. Súd prvej inštancie preto žalobu žalobcu v súlade s ustanovením § 129 ods. 3 CSP dôvodne odmietol. Keďže nedostatok nebol odstránený ani podaným odvolaním, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Záverom považuje odvolací súd za vhodné žalobcu poučiť, že odmietnutie jeho žaloby nepredstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej, a preto mu uvedené nebráni v podaní riadnej žaloby spĺňajúcej náležitosti v zmysle § 127 a § 132 CSP na súd.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).